

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN SISÄLLYSLUETTELO

1. TERVARÖLLIN PÄIVÄKOTI

- 1.1. Fyysinen ympäristö
- 1.2. Henkilökunta

2. TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

- 2.1. Turvallisuus
- 2.2. Asiakaslähtöisyys
- 2.3. Lapsilähtöisyys
- 2.4. Suvaitsevaisuus

3. VARHAISKASVATUKSEN TAVOITTEET

4. VARHAISKASVATUKSEN MENETELMÄT JA TYÖTAVAT

- 4.1 Perushoito
- 4.2 Leikki
- 4.3 Oppiminen
- 4.4 Työskentelytavat

5. VARHAISKASVATUKSEN SISÄLLÖT

- 5.1 Kieli
- 5.2 Matematiikka
- 5.3 Elämäntaito
- 5.4 Ympäristö ja luonnontieto
- 5.5 Liikunta ja terveys
- 5.6 Kädentaidot
- 5.7 Musiikki
- 5.8 Draama

6. YHTEISTYÖ

- 6.1 Vanhemmat
- 6.2 Muut tahot

7.. ERITYISTÄ HOITOA JA KASVATUSTA TARVITSEVIEN LASTEN TUKEMINEN

8. ARVIOINTI, KEHITTÄMINEN JA SEURANTA

1. TERVARÖLLIN PÄIVÄKOTI

1.1. FYYSINEN YMPÄRISTÖ

Tervaröllin päiväkotiki on Tervaharjun kaupunginosassa, alle kolmen kilometrin päässä keskustasta sijaitseva 2-osastoinen päiväkotiki. Osastot ovat nimeltään Maahiset (3-5-vuotiaat) ja Menninkäiset (1-3-vuotiaat).

Päiväkotiki on avoinna 6.30-17.00 välisen ajan.

Päiväkodissamme on osaava, ammattitaitoinen henkilökunta tukemassa lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista.

Toimintamme on lapsen kokonaisvaltaista kehitystä tukevaa, päivähoitolakia sekä normeja ja asetuksia noudattavaa palvelua.

Kiinteistön omistaa Kemin Opiskelija-asuntosäätiö ja isännöi OVENIA ja se vastaa myös talonmiespalveluista.

1.2. HENKILÖKUNTA

päiväkodinjohtaja

3 lastentarhanopettajaa

5 lastenhoitajaa

vastaava ruokapalvelutyöntekijä/siivoustyöntekijä

Lisäksi erityislastentarhanopettaja käy päiväkodissamme viikoittain.

Tarvittaessa saamme avustavaa henkilökuntaa. Lisäksi päiväkodissamme harjoittelee opiskelijoita eri oppilaitoksista.

2. TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

"JOKAISELLA LAPSELLA ON OIKEUS OLLA OMAN ELÄMÄNSÄ SANKARI"

Lapsiperheille tarjotaan laadukasta, luotettavaa, suunnitelmallista ja turvallista lapsilähtöistä varhaiskasvatusta. Hoitoa ja opetusta tarjotaan kannustavassa ja hyväksyvässä ilmapiirissä yhteistyössä perheen kanssa. Tervaröllin päiväkodin toiminta-ajatus noudattaa Kemin kaupungin päivähoidon toiminta-ajatusta: ” Korkeatasoiset ja monipuoliset päivähoitopalvelut käytettävissä olevin resurssein.”

Arvokeskusteluja henkilökunnan kesken käydään ja tarkistetaan pääsääntöisesti päiväkodin suunnitteluiltojen aikana syksyllä ja keväällä, jolloin koko henkilökunta on koolla.

2.1. TURVALLISUUS

Tervaröllin päiväkodissa on turvallinen ilmapiiri; Vanhemmat voivat luottavaisin mielin jättää lapsensa päivähoidon – onhan jokainen lapsi vanhemmilleen ainutkertainen.

Yhteiset kasvatuskäytännöt, sopimukset ja jatkuva havainnointi luovat osaltaan turvallisuutta.

Toiminnan eriyttäminen pienryhmiin, tilojen, välineiden ja lelujen kunnosta huolehtiminen ja vuosittainen turvallisuussuunnitelman päivittäminen ovat myös turvallisuustekijöitä.

Turvallisuus näkyy toiminnassamme pyrkimyksenä taata kaikille hoidossamme olevalle lapselle mahdollisimman turvallinen oppimisympäristö. Lapsia opetetaan ja kannustetaan ratkomaan ristiriitatilanteet puhumalla ja neuvottelemalla. Fyysisen ympäristön vioista, puutteista ja korjaustarpeista ilmoitetaan aina eteenpäin

2.2. ASIAKASLÄHTÖISYYS

Kuuntelemme vanhempien toiveita lastensa hoitoon ja kasvatukseen liittyvissä asioissa ja toteutamme niitä mahdollisuuksien mukaan. Vanhemmat ovat tervetulleita tutustumaan lapsensa kanssa päivähoitoon. Järjestämme vuosittain keskusteluhetkiä vanhempien kanssa. Näissä tuokioissa päivitämme yhdessä lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa.

2.3. LAPSILÄHTÖISYYS

Toimintaa suunnitellaan siten, että se vastaa lapsen kehitystasoa. Haluamme myös huomioida lasten omia mielenkiinnon kohteita toiminnassa.

Seuraamme ja havainnoimme lapsen kehitystä. Lisäksi dokumentoimme yksittäistä lasta sekä toimintaamme.

Haluamme antaa lapsille myös päivittäin aikaa ja mahdollisuuksia henkilökohtaisiinkin pieniin huomioimisiin – syliin saa tulla.

Pienryhmät tukevat lapsen yksilöllisen oppimisen mahdollisuutta oppia edellytystensä mukaisesti tutussa ja turvallisessa ryhmässä. Lapsen mahdollisuuksia oppia itse tuetaan rohkaisemalla ja kannustamalla lasta tutkimaan ja kokeilemaan eri asioita.

2.4. SUVAITSEVAISUUS

Monikulttuurisuus on päiväkodissamme arkipäivää.

Kunnioitamme erilaisuutta ja hyväksymme erilaiset mielipiteet.

Hyväksyvässä kasvatusilmapiirissä erilaiset persoonat ovat rikkaus!

Lasten mielipiteitä kuunnellaan ja arvostetaan.

3. VARHAISKASVATUKSEN TAVOITTEET

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen hyvinvointia. Päiväkodissamme tuetaan lapsen kehitystä, oppimista ja kasvua ja luodaan lähtökohdat turvalliselle ja onnelliselle lapsuudelle. Yhteistyössä lasten vanhempien kanssa asetamme yhteisiä tavoitteita lapsen kasvuille ja kehitykselle.

4. VARHAISKASVATUKSEN MENETELMÄT JA TYÖTAVAT

4.1. PERUSHOITO

Lapsen päivään kuuluu niin kotona kuin päivähoidossakin siisteyskasvatukseen liittyviä toimintoja, pukeutumista ja riisuuntumistilanteita, ulkoilua, ruokailua, nukkumista ja lepoa. Tilanteiden tulee sujua kiireettömän, lämpimän ja kannustavan ilmapiirin vallitessa. Aikuinen välittää lapselle sosiaalisia malleja, tunne-elämyksiä ja vahvistaa kielellistä kehitystä. Lapsen itsenäisyyttä ja omatoimisuutta tuetaan. Myönteinen kanssakäyminen ja vuorovaikutus sekä sosiaalisten taitojen ja tapojen oppiminen ovat perushoidon opetuksellisia erityispiirteitä.

Selkeä ja säännöllinen päivärhythmi on lapsen vireyden ja aktiivisuuden kannalta tärkeä tekijä. Päivärhythmi sisältää oikeassa suhteessa unen/levon, ulkoilun ja toiminnan vaihtelua.

Lapset tuntevat saavansa henkilökohtaisen vastaanoton päivittäin ja kokevat päivähoitopäivän turvallisena ja vanhemmat kokevat että heidän lapsensa on tervetullut päivähoitoon.

Lapset saavat monipuolista ja terveellistä ravintoa ja tutustuvat erilaisiin ruokiin. Vanhemmat tekevät yhteistyötä keittiöhenkilökunnan kanssa lapsen allergioihin ja ruokavalioihin liittyvissä asioissa. Henkilökunta

opettaa ruokailutapoja lapsille ja toimii itse mallina ruokailutilanteissa.

Lapset oppivat siisteyskasvatukseen, hygieniaan ja terveyteen liittyviä asioita, kokevat onnistumisia (esim. kuivaksi oppiminen) sekä omatoimisuutta. Henkilökunta huomioi lasten yksilöllisyyden, lapset oppivat eri tahdissa asioita.

Pukemis- ja riisumistilanteissa lapset oppivat omatoimisuutta ja vuoron odottamista sekä oppivat huolehtimaan omista tavaroista ja vaatteistaan. Vanhempien tulee huolehtia lapsen asianmukaisesta vaatetuksesta ja henkilökunta järjestää niin, että eteistilanne on kiireetön ja porrastettu.

Riittävä ja riittävän laadukas uni on oppimis- ja keskittymiskyvyn sekä elimistön immuunijärjestelmän huoltoa ja kunnossapitoa. Henkilökunta mahdollistaa lapselle turvallisuuden ja hellyyden kokeamisen.

4.2. LEIKKI

Leikki on lasten ominta toimintaa, jonka olennaisia piirteitä ovat vapaaehtoisuus ja ennakoimattomuus. Lapsi omaksuu leikkiessään monenlaisia tietoja ja taitoja. Lapsi ei leiki oppiakseen, mutta oppii leikkiessään.

Aikuinen havainnoi ja seuraa leikkiä ja tarvittaessa tukee, laajentaa ja rikastuttaa sitä. Aikuisen mukana olo helpottaa erityisesti arkojen lasten pääsyä mukaan leikkeihin. Aikuisen merkitys leikkitaitojen kehittämisessä vaihtelee lapsen kehityksen eri vaiheissa.

Leikkiympäristöä kehitetään, ylläpidetään ja rakennetaan siten, että lasten leikki-ideat voidaan toteuttaa. Pitkäkestoista ja monimuotoista leikkiä tuetaan antamalla aikaa, tilaa ja välineitä.

4.3. OPPIMINEN

Oppimisen lähtökohtana on lapsen omat kokemukset, tiedot ja taidot. Tavoitteena on, että lapsi oppii luottamaan omiin kykyihinsä. Lapselle annetaan myönteistä palautetta toiminnasta. Palautteen tulee olla rehellistä ja lasta kannustavaa. Jokaisella lapsella on jokin vahva alue, jossa hän on hyvä.

On tärkeää, että lapselle syntyy ja hänellä säilyy sisäinen motivaatio oppimiseen ja lapsi kokee oppimisen kohteena olevan toiminnan tärkeänä ja omassa elämässään merkityksellisenä.

Oppimisen ilo, halu ja rohkeus yrittää, ovat yleistavoitteena kaikessa kasvatus- ja opetustoiminnassa.

Mitä vanhemmista lapsista on kyse, sitä tärkeämmiksi tulee vuorovaikutustaitojen hyvä hallinta.

4.4. TYÖSKENTELYTAVAT

Toimintamme perustuu teemoihin, kuten luonto, vuodenajat, juhlapyhät sekä näihin liittyviin satuihin, musiikkiin ja liikuntaan.

Kalenterivuoden tapahtumat huomioidaan toimintaa suunniteltaessa.

Työtapoina käytämme mm. pienryhmätyöskentelyä, kokeilua, tutkimista ja havainnoimista.

Vanhemmille tiedotamme juhlista ja muista tapahtumista.

Kirjaamme osastojen toimintaa osastojen toimintapäiväkirjoihin ja lasten toimintaa kasvunkansioihin.

Ikuistamme mukavia hetkiä valokuvoin.

Juhlat kirjaamme juhlavihkoon.

5. VARHAISKASVATUKSEN SISÄLLÖT

5.1. KIELI

Satuja lukemalla / kertomalla / esittämällä kehitetään lasta ajattelemaan, kuuntelemaan ja puhumaan.

Sanavarasto ja mielikuvitus sekä aikaan ja paikkaan liittyvät käsitteet kehittyvät.

Lapsen kielen motoriikkaa ja puheen rytmin kehittymistä edistetään lorujen ja riimittelyn avulla.

Lapsille luodaan turvallinen ja virikkeellinen oppimisympäristö, jossa heillä on mahdollisuus ilmaista itseään puhumalla, keskustelemalla, kyselemällä, näyttelemällä, esittämällä erilaisia roolihahmoja ja kertomalla omia juttuja.

5.2. MATEMATIIKKA

Matematiikan alue tarjoaa lapselle mahdollisuuden tutkia lukukäsitteitä, geometriaa ja mittaamista mielekkäissä yhteyksissä. Lapsi rakentaa itselleen toiminnallisen ja käyttökelpoisen ajattelun työkalun, jonka avulla hän voi tarkastella ja jäsentää oman elämänsä asioita.

Tärkeää arkipäivän matematiikkaa sisältyy hyvin moniin päivän tekemisiin ja pohdintoihin: ryhmiin menemiseen, tavaroiden jakamiseen, ajan käsittelyyn, palikkarakenteluun, leikkeihin, peleihin, lauluihin jne. Lapselle matematiikka on konkreettista tekemistä.

Maahisten (3-5-v.) ryhmässä on käytössä pienten lasten matematiikkaohjelma ns. nallematematiikka. Nallematematiikan ohjatuissa leikkituokioissa käsitellään matemaattisia asioita ja harjoitellaan toiminnanohjauksellisia taitoja yhdessä karhuperheen kanssa.

5.3. ELÄMÄNTAITO

Elämäntaitokasvatus on osa jokapäiväistä työskentelyä. Sen perustana on, että lapsi kokee ympäristön ja ihmissuhteet turvallisina. Hän näkee itsensä yhteisön jäsenenä; hän huomioi toisten tarpeita ja oikeuksia, pohtii oikeaa ja väärää sekä noudattaa sääntöjä. Lapsi oppii erilaisten tunteiden ilmaisua ja käsittelyä ja oppii hyväksymään erilaisuutta. Elämäntaitokasvatuksen tärkeimpiä menetelmiä ovat keskustelu, kerronta ja yhteistoiminta. Jokapäiväisessä toiminnassa huomioidaan mm. kohteliaisuus, hyvät tavat ja toisten auttaminen.

5.4. YMPÄRISTÖ JA LUONNONTIETO

Tavoitteena on lapsen elämän rikastuttaminen lisäämällä hänen ymmärrystään ympäröivästä maailmasta sekä luottamustaan omaan ajatteluunsa ja oppimiseensa. Kokemuksia ja elämyksiä saadaan retkeilemällä lähiympäristössä ja liikkumalla luonnossa. Havaintojen tekemisellä on keskeinen asema luonto- ja ympäristöoppimisessa, kuten vuodenaikojen vaihtuminen, muutokset luonnossa, sään seuraaminen ja eläinten käyttäytyminen.

Luonto- ja ympäristöymmärrystä kartuttavat myös kirjalliset lähteet. Luontoaiheiset kuvaukset, kertomukset, tarinat ja sadut ovat omiaan luomaan empaattista suhtautumista luontoa kohtaan. Ympäristöystävällisen toiminnan taustalla vaikuttaa ajatus kestävästä kehityksestä. Ympäristön huomioon ottava toiminta toteutuu päiväkodin arjessa käytännön tilanteissa, joissa lapset ja aikuiset tavalla tai toisella vaikuttavat luontoon.

5.5. LIIKUNTA JA TERVEYS

Liikunta tuottaa mielihyvää, antaa positiivisia oppimiskokemuksia ja rakentaa myönteistä minäkuva. Liikunnan avulla lapsi oppii tuntemaan kehonsa ja sen liikeradat. Tavoitteena on perusliikuntataitojen oppiminen, joita ovat kävely, juoksu, hyppy, heitto, kiinniotto ja kieriminen.

Liikuntatuokioiden suunnittelussa painotetaan leikinomaisuutta, monipuolisuutta ja säännöllisyyttä. Päiväkodin liikuntaan sisältyy jokapäiväinen ulkoilu sekä ohjatut liikuntahetket päiväkodissamme. Liikuntahetket koostuvat erilaisista liikuntaleikeistä ja peleistä sisällä ja ulkona.

Terveyskasvatuksen avulla edistetään lapsen tervettä kasvua ja kehitystä ja tuetaan lasta ottamaan vastuuta omasta terveydestään ja turvallisuudestaan. Terveyskasvatuksen sisältönä ovat perushoito ja siisteyskasvatus, terveellinen ruokailu sekä terveydestä ja hampaista huolehtiminen. Vietämme lasten syntymäpäiviä laulaen ja leikkien, mutta ilman herkuttelua.

5.6. KÄDENTÄIDOT

Lapsen hienomotoriikka, kädentaidot sekä käden ja silmän yhteistyö kehittyvät aktiivisesti töissä, joissa silmän avulla arvioidaan käsillä tekemisen tulosta. Tällaisia työskentelytapoja ovat mm. piirtäminen, maalaaminen, muovailu, rakentelu, askartelu ja puutyöt.

Lapsille opetetaan oikeat työtavat ja välineiden käyttö ja materiaaliksi valitaan laadukkaita tuotteita. Myös luonnonmateriaaleja käytetään mahdollisimman paljon. Ohjattujen töiden lisäksi lapsille annetaan mahdollisuus omien töiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Lapsia kannustetaan arvostamaan ja arvioimaan työskentelyään, sekä keskustellaan kokemusten herättämistä ajatuksista, havainnoista ja tunteista.

5.7. MUSIIKKI

Musiikin kuunteleminen ja tuottaminen antaa iloa ja elämyksiä. Käsiteparien avulla lapsi oppii jäsentämään musiikkia. Musiikkia käytetään itseilmaisun välineenä yhdessä liikunnan, kädentaitojen ja leikin kanssa.

Musiikkikasvatuksen sisältöalueet ovat mm. laulu ja laululeikit, vuodenaikoihin ja juhliin liittyvät laulut, keho ja rytmisoittimet, musiikkiliikunta, perus – ja sanarytmi sekä erilaisen musiikin kuunteleminen.

5.8. DRAAMA

Tarinoiden, kertomusten ja näytelmien dramatisointi.

Tavoitteena on antaa kontrolloitu purkautumistie lapsen tunne-elämälle ja mahdollistaa lapsen itseilmaisu taiteen muodossa. Lapsen luovaa mielikuvitusta ohjataan ja innostetaan. Kannustetaan lapsia keskinäiseen yhteistyöhön ja tuetaan näin lapsen sosiaalista kehitystä. Lapsille annetaan itsenäisyyden kokemuksia ja itseluottamusta ilmaista pelotta ajatuksiaan.

Pedagogisella draamalla tarkoitetaan toimintaa, jolla on kasvatukselliset päämäärät ja joka on merkittävää lapselle itselleen. Painopiste on toiminnassa, ei teatterissa tai näyttelemisessä.

6. YHTEISTYÖ

6.1. VANHEMMAT

Yhteistyöllä turvataan kasvatuksellista jatkuvuutta kodin ja päiväkodin välillä. Näin on helpompi tukea lapsen kasvua, kehittymistä, oppimista ja yhtenä työväliseinä on lapsen henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman täyttäminen ja päivittäminen vuosittain. Yhteistyö lisää vanhempien kasvatustietoisuutta ja tukee heitä erilaisissa kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä.

Tärkeänä yhteistyön tehtävänä on luottamuksen rakentaminen. Perheiden yksilöllisyyttä kunnioitetaan ja heille tarjotaan erilaisia vaihtoehtoja yhteistyön toteuttamiseksi.

6.2. MUUT TAHOT

Teemme yhteistyötä lapsiperheiden lisäksi seuraavien tahojen kanssa: sivistyspalvelukeskus/varhaiskasvatus, lähipäiväkodit, neuvola, perheneuvola ja terapeutit.

Moniammatillisella yhteistyöllä ja osaamisella pyritään tukemaan lapsen hyvinvointia ja ennaltaehkäisemään mahdollisia ongelmia.

Lisäksi muita yhteistyökumppaneita ovat mm. teatteri, seurakunta, poliisi, palolaitos...

7. ERITYISTÄ HOITOA JA KASVATUSTA TARVITSEVIEN LASTEN TUKEMINEN

Toiminnan suunnittelussa huomioimme erityisen tuen tarpeessa olevat lapset siten, että he voivat osallistua ryhmän toimintaan mahdollisimman täysipainoisesti ja tasavertaisesti. Ensisijaisesti on tuettava lapsen positiivisen minäkuvan ja terveen itsetunnon kehittymistä. On muistettava, että jokainen lapsi on yksilö ja tuen tarve on yksilöllistä.

Lähtökohtana on vanhempien ja kasvatushenkilökunnan havaintojen yhteinen tarkastelu tai aiemmin todettu erityisen tuen tarve. Tuen tarvetta voi olla fyysisen, tiedollisen, taidollisen tai tunne-elämän tai sosiaalisen kehityksen osa-alueilla.

Asiantuntijan lausunto on edellytyksenä tukipalvelujen saamiselle. Tukipalveluja ovat mm. kuntoutusohjaus, terapia ja / tai erityisopetus. Tarvittaessa päiväkodin on mahdollista saada avustavaa henkilökuntaa.

8. ARVIOINTI, KEHITTÄMINEN JA SEURANTA

Lapsen kehitystä ja oppimista arvioidaan kasvatussuunnitelman avulla yhdessä vanhempien kanssa vuosittain.

Henkilöstö arvioi ja kehittää omaa työtään ja toimintaansa suunnittelupalavereissa.

Toimintaa suunnitellaan lukukausittain ja niitä tarkennetaan omien osastojen palavereissa.

Päiväkodin oman varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista tarkistetaan vuosittain suoritettavan arvioinnin perusteella ja suunnitelmaa kehitetään tarpeen mukaan.

